

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Х

Изх. №
София

Проект!

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД

от АСЕН ВАСИЛЕВ - МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

ОТНОСНО: Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за изменение и допълнение на Закона за държавния дълг

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация внасям за разглеждане проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за изменение и допълнение на Закона за държавния дълг (ЗИД на ЗДД).

С предложението ЗИД на ЗДД се предвиждат промени, наложени от изпълнението на мерките, свързани с развитието и модернизацията на пазара на държавни ценни книжа (ДЦК) в Република България, които са залегнали в одобрената с РМС № 646 от 6.07.2023 г., Стратегия за управление на държавния дълг за периода 2023 г. - 2025 г. Паралелно с това, предложените промени със ЗИД на ЗДД са и в контекста на Проекта за оценка на състоянието на българския капиталов пазар относно текущото състояние на българския капиталов пазар, където са идентифицирани пречките пред по-нататъшното му развитие, включително и на пазара на ДЦК, като основополагащ негов компонент. Предвидените мерки са в съответствие и с предстоящото присъединяване на Република България към еврозоната, респективно целта на Съюза на капиталовите пазари за интеграция на капиталовите пазари на държавите - членки (ДЧ) на Европейския съюз (ЕС), посредством който ще се постигне един по-пълноценен единен европейски капиталов пазар. По отношение на развитието на пазара на суверенен дълг, се налага предприемането на стъпки на национално ниво, с оглед насърчаване на интеграцията на глобалните инвеститори към местния пазар, посредством нормативни и инфраструктурни промени. Те основно са насочени към улесняване на достъпа на чуждестранните инвеститори до пазарната инфраструктура, след сключване на сделката в Република България. В тази връзка, Министерството на финансите (МФ) предприе действия за създаването на работна група, с участието и на представители на Българската народна банка (БНБ), в качеството ѝ на депозитар на ДЦК и Комисията за финансов надзор. В

резултат от дейността ѝ, в дух на пълен консенсус, беше идентифицирана необходимост от предприемането на последващи действия за развитието на пазара на ДЦК, като съществен компонент от капиталовия пазар, респективно важен елемент от икономиката на Република България като цяло. В контекста на възникналите практически казуси и предвид динамично развиващото се законодателство, през последните години в ЕС, в сферата на финансовите пазари и инфраструктури се очерта необходимост от прецизиране на законодателството в тази област. В допълнение, към настоящия момент, нормативната уредба е неравномерно разпределена между законовите и подзаконовите актове. С цел укрепване на санкционния режим, се предлага преуреждане на някои разпоредби от подзаконово на законово ниво.

Действащият към настоящия момент двустепенен модел на държане на ДЦК в депозитарната инфраструктура, обслужваща пазара на суверенен дълг, на практика ограничава интегрирането на глобални инвеститори към нея. Такова интегриране би било невъзможно без предприемане на необходимите законодателни промени, за осигуряването на безпрепятствен достъп на същите до инфраструктурата на вътрешния пазар на суверенен дълг в Република България, при еднакви условия с националните инвеститори. Вследствие на това, при интегрирането на банки от ДЧ на ЕС и местни инвестиционни посредници, както и такива от ДЧ към националната депозитарна инфраструктура посредством придобиването на статут на поддепозитар на ДЦК, автоматично моделът на държане по отношение на чуждестранните поддепозитари на ДЦК от двустепенен модел на държане става многостепенен/индиректен модел на държане.

С предвижданите промени на законово ниво се цели както правното укрепване на процедурата, така и регламентиране на законово ниво кои лица могат да бъдат първични дилъри (ПД), както и основните изисквания към ПД на ДЦК, а именно: да бъдат активни участници на местния първичен пазар, като съдействат за ефективното пласиране на ДЦК, както и да спомагат за поддържане ликвидността и прозрачността на местния вторичен пазар. В разпоредбата е предвидена делегация за издаването на наредба на министъра на финансите, в която да бъдат определени критериите за оценяване изпълнението на определените в закона изисквания от кандидатите за ПД, както и реда и начина за тяхното отчитане.

Съобразно изискването на чл. 23 от Закона за административните нарушения и наказания, принудителните административни мерки за осъществяване на контрол и налагане на санкции от министъра на финансите спрямо ПД на ДЦК следва да се регламентират на законово ниво.

Необходимо е да се предвиди механизъм за еднозначно определяне по нормативен път на приложимото право в случай на трансгранични сделки с български ДЦК, което да предостави сигурност на инвеститорите по отношение на правните им последици. Към настоящия момент разпоредба в този смисъл съществува в подзаконов нормативен акт. Необходимо е уредбата да обхваща не само Депозитаря на ДЦК, но и всички останали участници в системата за търговия с ДЦК, като с цел осигуряване на правна сигурност правилото да бъде регламентирано на законово ниво.

С предвидените изменения на ЗДД отпада изискването за издаване на поименни сертификати за собственост върху ДЦК на физическите лица от лицата, водещи регистри на ДЦК, като поименните сертификати ще бъдат заменени с извлечения от водените индивидуални сметки на крайните собственици на ДЦК. Предоставянето на извлечения в достатъчна степен удовлетворява необходимостта от удостоверяване на правото на собствеността върху ДЦК в контекста на съвременния динамичен и високотехнологичен пазар, включително и в хипотезата на трансграничното държане, като осигуряването им на собствениците на ДЦК ще изисква по-малък ресурс от време, разходи и административен капацитет в сравнение с поименните сертификати. Такава е позицията и на пазарните участници – ПД на ДЦК, застъпена в комуникацията с МФ по линия на извършваното ежегодно проучване на нагласите и препоръките за развитие на търговията на вътрешния пазар на ДЦК, според които подходът за издаване на поименни сертификати на хартиен

носител се различава коренно от процеса на търговия на еврооблигации и други финансови инструменти и представлява пречка пред маркетирането и дистрибуцията на ДЦК, емитирани на вътрешния пазар, за физически лица.

Със заключителните разпоредби на ЗИД на ЗДД се предвижда изменение на чл. 2, ал. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, с което се цели уеднаквяване на използваната в закона терминология с изменения ЗДД.

Предвидено е изменение и в чл. 18, ал. 4 от Закона за особените залози във връзка с блокирането при залог на ДЦК с оглед предложените изменения на чл. 35 от ЗДД.

В законопроекта не се съдържат елементи и правила, които имат характеристиките на технически регламент по смисъла на Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г., установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество. В резултат на изложеното, не се налага нотифициране до Европейската комисия на посочения законопроект, тъй като не се имплементират разпоредби от правото на Европейския съюз.

Проектът на акт е съгласуван съгласно чл. 32 и 33 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Законопроектът е съгласуван с Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество съгласно чл. 46, ал. 1, т. 7 във връзка с чл. 44, т. 2 и чл. 46, ал. 2 от Закона за противодействие на корупцията. Частичната предварителна оценка на въздействието на предложението ЗИД на ЗДД е ревизирана съгласно препоръките на дирекция „Модернизация на администрацията“ на Министерския съвет. На основание чл. 26, ал. 2 от Закона за нормативните актове по законопроекта е проведена обществена консултация, като резултатите от нея са отразени в приложената справка - таблица.

Проектът на решение на Министерския съвет не налага осигуряването на финансови средства от държавния бюджет, поради което е приложена финансова обосновка, изготвена съгласно приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

С оглед на изложеното по-горе и на основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 8, ал. 4, т. 1 и ал. 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам на Министерския съвет да приеме решение за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за държавния дълг.

Приложения:

1. Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект;
2. Законопроект за изменение и допълнение на Закона за държавния дълг;
3. Мотиви към законопроекта;
4. Съгласувателни становища;
5. Справка за резултатите от обществените консултации по законопроекта;
6. Справка за отразяване на постъпилите становища в съгласувателната процедура по чл. 32 от УПМСНА;
7. Справка за съответствието с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека;
8. Частична предварителна оценка на въздействието;

9. Становище от дирекция „Модернизация на администрацията“ в администрацията на Министерския съвет от съгласуването на извършената частична предварителна оценка на въздействието;

10. Финансова обосновка;

11. Проект на съобщение за средствата за масово осведомяване.

X

МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ
АСЕН ВАСИЛЕВ